

Mallisopimus pohja

Lukijalle ja käyttäjälle

Tämä mallisopimus on malli taideteoksen tilauksessa käytettävästä sopimuksesta. Se tähtää yleispätevyyteen ja keskimääräisyyteen, eikä siksi välttämättä sellaisenaan sovellu yksin kaikkiin sopimustilanteisiin. Mallisopimus on laadittu erityisesti rakennushankkeen yhteydessä toteutettavan tai julkisen taideteoksen teostilasta silmällä pitäen.

Mallisopimusta voi muokata ja täydentää omiin tarpeisiin. Jos mallissa on kohtia, jotka ovat käsillä olevassa yksittäistapauksessa tarpeettomia, voi ne jättää tyhjäksi tai yliväivata tarpeettoman sopimuskohdan. Mallisopimuksen tekstin asteriskilla merkityt kohdat selitetään sopimuksen yhteyteen kuuluvassa selventävässä lopputekstissä. Selvennyksen määritelmät ja tulkintaohjeet tulevat osaksi sopimusta, ellei Tilaaajan ja Taiteilijan kesken katsota sovitun muuta.

Taideteoksen tilaussopimus

Osapuolet

_____ ("Taiteilija"), henkilön nimi, Y-tunnus _____

_____ ("Tilaaaja"), Y-tunnus _____

Yhteyshenkilön nimi: _____

Yhteystiedot: _____

Katuosoite: _____

Sähköpostiosoite: _____

Pankkitili IBAN: _____

Taiteilija ja Tilaaaja sopivat tällä asiakirjalla taideteoksen tilaamisesta. Sopimus on kaksivaiheinen. Ensimmäinen vaihe (sopimus luonnoksesta) tulee voimaan, kun tämä sopimus on allekirjoitettu. Toinen vaihe (sopimus lopullisesta teoksesta) tulee voimaan, kun Tilaaaja on kirjallisesti hyväksynyt yhden luonnoksen toteutettavaksi.

---

1 Sopimus luonnoksesta

1.1 Luonnokset taideteoksesta

Teoksen aihe: _____

Teoksen arvioitu koko: _____

Teoksen materiaalit: _____

Sijoituspaikka, mahdolliset rajoittavat seikat: _____

Luonnosten määrä: _____ kpl

Luonnosten mittakaava 1: _____

Luonnosten toteutustapa:

2-ulotteinen

3-ulotteinen

Luonnosten viimeinen toimituspäivä: _____._____._____

Jos luonnoksen valmistusaika viivästyy Taiteilijasta riippumattomasta syystä, valmistusaikaa pidennetään tuon syyn aiheuttaman viivästyksen määrällä. Tilaajalla on oikeus saada työn kuluessa tietoja sen edistymisestä.

Liitteet:

työsuunnitelma

luettelo Taiteilijan apulaisista ja alihankkijoista teoksen teossa

materiaalien kuvaus ja hinnat luonnossopimuksen tekoajankohtana

1.2 Luonnosten hinta ja maksuaikataulu

Hinta per tilattu luonnos on _____ €.

Hintaan ei lisätä alv:a lisätään alv 10 % lisätään alv 24 %, jolloin alv:n osuus _____ € ja hinta veroineen _____ €.*

Tästä summasta puolet maksetaan heti, kun tämä sopimus on allekirjoitettu ja puolet 14 pv kuluessa luonnosten toimituksen jälkeen erillistä laskua vastaan.

Luonnoksista maksettu korvaus luetaan osaksi teoksen lopullista kauppahintaa.

Korvaus osallistumisesta tilaajan järjestämiin suunnittelukokouksiin _____ kpl

sisältyy luonnospalkkioon

maksetaan Taiteilijalle laskulla

1.3 Taiteilijapalkkio *

Taiteilijapalkkio sisältyy luonnosmaksuun

Tilaaja maksaa Taiteilijalle tämän työstä taiteilijapalkkion.

Luonnosvaiheen taiteilijapalkkion summa _____ euroa maksetaan ____ erässä päivämäärinä __/__/20 __, __/__/20 __. Taiteilijapalkkio luonnoksesta maksetaan

laskulla

palkkana, Taiteilija toimittaa verokortin sopimuksen liitteenä

1.4 Luonnoksen hyväksyminen toteutettavaksi

Tilaajan on ilmoitettava kirjallisesti Taiteilijalle _____ kk:n kuluessa luonnosten toimittamisesta lopullisen teoksen tilaamisesta tai tilaamatta jättämisestä.

Jos Tilaaja ei hyväksy mitään luonnosta toteutettavaksi, maksettu luonnoskorvaus jää Taiteilijan luonnospalkkioksi.

Luonnokset, joita Tilaaja ei hyväksy toteutettavaksi, jäävät Taiteilijan omaisuudeksi eikä Taiteilijan oikeutta niiden tulevaan käyttöön ole rajoitettu, ellei muuta ole kirjallisesti sovitettu Taiteilijan ja Tilaajan kesken. Tilaajalla ei ole oikeutta käyttää luonnoksia hyväkseen Taiteilijasta riippumattomalla tavalla.

Kaikille tämän sopimuksen mukaisille suorituksille tulee niiden viivästyessä maksaa korkolain (633/1982) mukaista viivästyskorkoa.

---

2 Sopimus lopullisesta teoksesta

2.1 Lopullinen teos

Lopullinen teos tehdään hyväksytyyn luonnoksen ja sen liitteenä toimitettujen työsuunnitelman sekä materiaalien kuvauksen mukaan.

Taiteilija voi teoksen taiteellisen arvon säilyttämiseksi ja lisäämiseksi poiketa luonnoksesta lopullista teosta valmistaessaan siinä määrin, minkä mittakaavan muutos ja lopullisen materiaalin käyttö edellyttävät.

Taiteilijalla on oikeus valvoa kaikki teoksen valmistamiseen liittyvät aputyöt (mm. perustukset, kiinnitys, ripustus) siihen asti, kun teos on valmiina luovutettavaksi tilaajalle. Taiteilija vastaa omasta ja apulaistensa työstä vain teoksen taiteellisen sijoittamisen osalta.

Teoksen tulee taiteellisen työn osalta olla valmis luovutettavaksi Tilaajalle viimeistään _____ kk kuluessa siitä, kun Tilaaja ilmoitti lopullisen teoksen tilaamisesta.

2.2 Hinta ja maksuaikataulu

Teoksen kokonaishinta on _____ €.

Hintaan

- ei lisätä alv:a
- lisätään alv 10 %
- lisätään alv 24 %.

Alv:n osuus _____ € ja hinta veroineen _____ €.*

Materiaalikustannukset:

- sisältyvät hintaan
- eivät sisälly hintaan ja niiden määrä lisätään kauppahintaan.*

Tilajaajan velvollisuus maksaa Taiteilijalle erikseen teoksen toteuttamiseen liittyvät matkakustannukset ja päiväraha valtion matkustussäännön* suuruisina: kyllä ei

Tilajaaja maksaa kauppahinnan useammassa erässä seuraavan maksuaikataulun mukaisesti erillisiä laskuja vastaan: Luonnokset sen mukaan, mitä luonnosvaiheessa on sovittu, yhteensä _____ €, joka luetaan osaksi teoksen kauppahintaa.

Kun Tilajaaja on hyväksynyt teoksen toteutettavaksi, maksetaan Taiteilijalle heti tämän sopimuksen tultua allekirjoitetuksi _____ €, tekovaiheen osamaksut ___ erässä päivämäärinä __/__/20__, __/__/20__ ja _____ €, kun teos on taiteellisen työn osalta valmis ja tilaajalle luovutettavissa ja kun huoltokirja on luovutettu Tilajaajalle.

2.3 Taiteilijapalkkio *

Taiteilijapalkkio sisältyy teoksen kokonaishintaan

Tilajaaja maksaa Taiteilijalle tämän työstä taiteilijapalkkion.

Teoksen toteutusvaiheen taiteilijapalkkion summa _____ euroa maksetaan _____ erässä päivämäärinä __/__/20__, __/__/20__.

Taiteilijapalkkio maksetaan

- laskulla
- palkkana, Taiteilija toimittaa verokortin sopimuksen liitteenä

Korvaus osallistumisesta tilajaajan järjestämiin suunnittelukokouksiin ___ kpl

- sisältyy taiteilijapalkkioon
- maksetaan Taiteilijalle laskulla

2.4 Tekijänoikeus

Tekijänoikeus valmiiseen teokseen sekä luonnoksiin säilyy Taiteilijalla. Tilajaajalla:

- on oikeus ilman eri korvausta käyttää teoksen kuvia tiedotuksessaan ja markkinoinnissaan.
- on tekijänoikeuden voimassaoloajan ainoastaan lain nojalla jokaiselle kuuluva oikeus kuvata ja vapaasti käyttää valokuvia, joissa julkinen teos on taustalla muttei kuvan pääaiheena.

2.5 Muut ehdot

Tilaaaja vastaa teoksen kuljetuksesta ja siitä aiheutuvista kustannuksista aiottuun sijoituspaikkaan, samoin teoksen sijoittamisesta paikalleen. Tilaaaja vastaa teoksen sijoituspaikan rakenteiden kestävydestä. Taiteilijalla on sopimuskohdan 2.1 mukainen oikeus valvoa teoksen sijoitus paikalleen.

Tilaaaja ei korvaa korvaa sijoituksesta ja sen valvonnasta Taiteilijalle aiheutuvat majoitus- ja matkakulut valtion matkustussäännön mukaan.

Tilaaaja

- ei saa siirtää teosta määrättyltä sijoituspaikalta.
- saa siirtää teoksen sijoituspaikaltaan.

Taiteilijalla

- on oikeus lainata teos näyttelyyn.
- ei ole oikeutta lainata teosta näyttelyyn.

Taiteilijalla

- on oikeus valmistaa teoksen kappaleita ilman Tilaaajan lupaa
- ei ole oikeutta valmistaa teoksen kappaleita ilman Tilaaajan lupaa muutoin kuin tavanomaiseen arkistointi- ja tuotannonesittelytarkoitukseen. *

Teoksen valmistamisen, sijoituspaikalleen kuljettamisen ja paikalleen kiinnittämisen vakuutusurvasta vastaa *

- kaikilta osin Tilaaaja, vakuutuskirjan kopio liitteenä
- kaikilta osin Taiteilija, vakuutuskirjan kopio liitteenä
- Taiteilija teoksen valmistamisvaiheen osalta, Tilaaaja muutoin, vakuutuskirjojen kopiot liitteenä
- muutoin jaettu vastuu vakuutusurvan järjestämisestä, selvitys käytettävistä vakuutuksista ja vakuutuskirjojen kopiot liitteenä

Jos teoksen valmistusaika viivästyy Taiteilijasta riippumattomasta syystä, valmistusaikaa pidennetään tuon syyn aiheuttaman viivästyksen määrällä. Tilaaajalla on oikeus saada työn kuluessa tietoja sen edistymisestä.

Taiteilija liittyy teoksen valmistuttua sopimukseen taideteoksen huoltokirjan, jonka mukaisin ohjein teos säilyttää taiteellisen luonteensa koko elinkaarensa ajan.*

Valmiin teoksen lopputarkastus pidetään enintään ____ pv teoksen paikalleen sijoittamisen jälkeen, kuitenkin viimeistään päivämääränä _____. Siihen osallistuvat sopimusosapuolten yhteyshenkilöt ja näiden lisäksi Tilaaajan puolelta _____ ja Taiteilijan puolelta _____.*

Kaikille tämän sopimuksen mukaisille suorituksille tulee niiden viivästyessä maksaa korkolain (633/1982) mukaista viivästyskorkoa.

Liitteet

- teoksen huoltokirja (teoksen valmistuttua)
- osapuolten vakuutuskirjojen kopiot
- luettelo Taiteilijan apulaisista ja alihankkijoista teoksen teossa, jos niissä on muutoksia luonnosvaiheesta
- materiaalien kuvaus ja hinnat teossopimuksen tekoajankohtana, jos niissä on muutoksia luonnosvaiheesta

---

3 Päiväys ja allekirjoitukset

Tämä sopimus on tehty kahtena yhtäpitävänä kappaleena, joista yksi kummallekin osapuolelle.

_____
Paikka ja päiväys

_____
TAITEILIJJA

_____
Paikka ja päiväys

_____
TILAAJA

Mallisopimus on laadittu osana Prosentti taiteelle -hanketta (2014–2015).

Selvennykset

Nämä selventävät määräykset kuuluvat mallisopimuksen yhteyteen ja sen osaksi. Tulostettaessa mallisopimus paperisena tai pdf-tiedostona, tulee tämä teksti sisällyttää tiedoston loppuun.

* Alv-velvollisuus

Taiteilijan luopuessa oman teoksensa tai teosluonnoksen omistusoikeudesta myymällä se itse, myyntiin sovelletaan alennettua 10 % arvonlisäverokantaa. Taide-esine määritellään arvonlisäverolain (1c/1993) 79 c §:ssä. Määritelmä ei pidä sisällään kaikkia uudempiä taiteen muotoja, esimerkiksi media- ja videotaidetta, joiden arvonlisäverokanta on 24 %. Jos myyjänä oleva Taiteilija on vapautettu arvonlisäverovelvollisuudesta toiminnan vähäisyyden perusteella (arvonlisäverolaki 3 §) eli tämän vuotuinen liikevaihto ei ylitä 15 000 euroa (vuonna 2021) on myynti arvonlisäverosta vapaa.

Yleistä arvonlisäverokantaa 24 % sovelletaan valmiin teoksen myyntiin, kun myyjänä on muu kuin taiteilija itse, esim. välitysliike omissa nimissään ja omaan lukuunsa tai muu teoksen omistaja, sekä kaikkien taideteosten jälleenmyyntiin. Arvonlisäverovelvollinen saa vähentää omassa verotuksessaan ostoihinsa sisältyneet arvonlisäveron määrät.

* **Taiteilijapalkkio**

Kuvataidealan vakiintunut käytäntö on maksaa erikseen luonnospalkkio ja palkkio lopullisesta teoksesta. Taiteilijapalkkio voidaan maksaa itse teoksen hinnasta erikseen tai sopia sen sisältyvän teoksen kokonaishintaan. Mikäli taiteilijapalkkio sisältyy teoksen kokonaishintaan, on sen osuus kokonaishinnasta Taiteilijan määriteltävissä.

* **Materiaalikustannukset**

Jos teoksen tilaussopimusta tehtäessä on todennäköistä, että materiaalien hinnat tulevat muuttumaan ennen lopullisen teoksen valmistumista, on suositeltavaa sopia siitä, kuinka kohonneet kustannukset huomioidaan teoshinnassa.

* **Valtion matkustussääntö**

Valtion matkustussääntöjen määräykset matkakorvauksista ja päivärahasta löytyvät valtiovarainministeriön sivuilta. Määräykset päivitetään vuosittain.

* **Teoskappaleiden valmistamisen oikeus**

Tavanomaisella arkistoisimis- ja tuotannonesittelytarkoituksella voidaan tarkoittaa esimerkiksi teoksen pienoismallin esittelyä taidenäyttelyssä.

* **Vakuutusturva**

Vakuuttamisen vastuun jakautumisesta on syytä sopia selvästi ja huomioiden osapuolten mahdollisuudet hyödyntää olemassa olevia vakuutuksiaan ja vakuutusyhtiön asiakkuutta. Toiminnan vastuuvakuutuksen, tuotevastuuvakuutuksen ja varallisuusvastuuvakuutuksen sekä oikeusturvavakuutuksen tarve riippuu yksittäistapauksesta ja on syytä selvittää. Henkilövakuuttaminen sairauden ja työkyvyttömyyden varalta on myös aihetta ottaa huomioon.

* **Teoksen huoltokirja**

Huoltokirjalla tarkoitetaan dokumenttia, jossa Taiteilija ohjeistaa mahdollisimman tarkasti teoksensa materiaalit, valmistustavan, elinkaaren sekä sen, minkälaista huolto teos tarvitsee. Ohjeistuksen laatiminen edesauttaa sitä, että teoksesta pidetään huolta asianmukaisesti ja taidemuodon erityispiirteiden vaatimalla tavalla. Huoltokirjan laatimisen löytyy ohjeita *Prosenttiperiaatteen käsikirja taiteilijalle* -oppaan sivulta 32.

* **Lopputarkastus**

Lopputarkastuksessa kirjataan ylös mahdollisesti vielä korjattavat asiat. Lopputarkastuksesta on suositeltavaa laatia osapuolille pöytäkirja, johon kirjataan tarkastuksessa tehdyt huomiot sekä korjaustarpeet ja niiden toteuttamisaikataulu.